

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/104/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811202283
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2011:8811202283.2

Rozhodnutie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Prievozska 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: Š. N., J. X.X.XXXX, G. O. Č.. XXX, XXX XX I. J. Y., t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou S. G., súdnou tajomníčkou Okresného súdu E., o zaplatenie 846,31 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 348,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 4.12.2009 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti pokiaľ sa týka zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 497,91 eur od 4.12.2009 do zaplatenia z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 846,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 4.12.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným dňa 7.12.2005 uzatvoril zmluvu č. M., ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne čísla XXXX XXX XXX. Pri uzatváraní Dodatku k zmluve žalobca odpredal žalovanému mobilný telefón značky Nokia 6120 classic za kúpnu cenu 0,03 eur. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od 23.7.2009 do 23.9.2009, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle uzatvoreného dodatku k zmluve je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 19.11.2009 oznámil žalobca žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 4.12.2009. Žalobcova pohľadávka voči žalovanému ku dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 348,40 eur a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur, t.j. pohľadávka bola celkom v sume 846,31 eur.

V predmetnej právnej veci tunajší súd dňa 4.4.2011 vydal platobný rozkaz č. k. 3Ro/98/2011-25, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk. Súd vykonal šetrenie pobytu žalovaného a nakoľko sa nepodarilo zistiť adresu jeho aktuálneho pobytu, uznesením č.k. 11C/104/2011-49 zo dňa 16.8.2011 platobný rozkaz zrušil a uznesením č.k. 11C/104/2011-50 zo dňa 16.8.2011 ustanovil žalovanému opatrovníčku na zastupovanie v tomto konaní.

Opatrovníčka vo veci uviedla, že rozhodnutie ponecháva na zvážení súdu na základe predložených listinných dôkazov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, prehľadom nedoplatkov žalovaného, Zmluvou o pripojení č. M., Dodatkom k zmluve a prílohou č. 1 k dodatku, pokusom o pokonávku zo dňa 19.11.2009, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, opisom faktúr č. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, správami o zisťovaní pobytu žalovaného, vyjadrením opatrovníčky zo dňa 25.8.2011, vyjadrením žalobcu zo dňa 6.10.2011 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. M. zo dňa X.XX.XXXX žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne čísla XXXXXXXXXXXX - typ telefónu Siemens CX75. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Paušál 299 Sk a služby: CLIP, CLIR a predplatené obrazové správy. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. M. zo dňa 28.4.2008 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Nokia 6120 classic sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 0,03 eur. Žalovaný sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 21,72 eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. žalovaný sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. V zmysle bodu 2.3. tohto článku sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 3 bod 3.7. Dodatku, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.3. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny., len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT),

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 19.11.2009 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu splatných faktúr za poskytované služby za obdobie 07/2009 až 09/2009 v celkovej výške 348,40 eur (10 495,90 Sk). Zároveň žalovaného upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 497,91 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby stanovil na 3.12.2009, s tým, že ak pohľadávka nebude pripísaná na účet spoločnosti Orange Slovensko, a.s. najneskôr v posledný deň lehoty uvedenej v tomto liste, odstúpi od zmluvy o pripojení.

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanému jednotlivými faktúrami sumu 345,74 eur a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX sumu 121,75 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX sumu 158,02 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX za upomienku žalovanému žalobca vyfakturoval sumu 1,33 eur a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX za upomienku žalovanému žalobca vyfakturoval sumu 1,33 eur. Celkovo žalobca žalovanému vyfakturoval sumu 348,40 eur. Predmetné faktúry neboli zo strany žalovaného uhradené.

Z prehľadu nedoplatkov žalovaného č.p. XXXX-XX-XX súd zistil, že nedoplatok žalovaného ku dňu 19.11.2009 bol vo výške 846,31 eur a pozostával z nedoplatku za neuhradené faktúry vo výške 348,40 eur a nedoplatku z titulu zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur.

Podľa Článok 11. bod 11.14 Všeobecných podmienok zmluvné strany sa dohodli , že žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ak je účastník právnická alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, inak v zákonom stanovenej výške. Podľa Článku 11. bod 11.15 v prípade súdneho vymáhania dlžnej ceny poskytovanej alebo požadovanej služby účastníkovi alebo aj akéhokoľvek iného peňažného záväzku, má žalobca nárok na zaplatenie trov súdneho, prípadne exekučného konania a trov právneho zastúpenia.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách a ak tie nie sú upravené v zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonník, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaný v čase uzatvárania zmluvy nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - žalobcom. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 23.7.2009 do 23.9.2009, ktoré mu boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúram. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia faktúr je vo výške 348,40 eur. Žalovaný bol zo strany žalobcu vyzvaný na dobrovoľné plnenia, ale aj napriek tomu žalobcovi vyššie uvedené faktúry neuhradil. Súd považoval nárok žalobcu v tejto časti za dôvodný a preto návrhu žalobcu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalovaný tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom v pokuse o pokonávku, teda do 3.12.2009, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda dňom 4.12.2009, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu

omeškania s plnením, t.j. ku dňu 4.12.2009, bola 1 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 4.12.2009 bola teda 9 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9 % ročne od 4.12.2009 do zaplattenia zo sumy 348,40 eur.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Teda žalobcovi v tejto situácii, keď žalovaný sa zaviazal platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok vo výške 21,72 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur, čo vo vzťahu k mesačnému poplatku 21,72 eur predstavuje 23-násobok. Súd podotýka, že zmluva o pripojení bola podpísaná dňa 7.12.2005 a dodatok k zmluve dňa 28.4.2008. Žalovaný žalobcovi nezaplatil cenu za poskytnuté služby za obdobie od 23.7.2009 do 23.9.2009. Teda dovtedy si žalovaný riadne plnil svoje zmluvné povinnosti. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ho zaviazovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

Pre úplnosť súd uvádza, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Navrhovateľ ako dodávateľ si vyhradil v dodatku ďalšie právo a to právo na náhradu škody v súvislosti s poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny odpredaného zariadenia a to v Článku 3. bod. 3.7.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a preto návrh žalobcu v

časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur a úrokov z omeškania zo zmluvnej pokuty vo výške 9 % ročne od 4.12.2009 zamietol. Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010 a 18Co/136/2010, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd konanie v časti uplatneného návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 497,91 eur od 4.12.2009 do zaplatenia zamietol a vo zvyšnej časti návrhu žalobcu pokiaľ ide o istinu vo výške 348,40 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 348,40 eur od 4.12.2009 do zaplatenia vyhovel. V časti zamietnutého nároku žalobcu bol v konaní úspešný žalovaný. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku bol úspešný žalobca.

Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani zo súdneho spisu mu náhrada trov konania nevyplýva. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 50,50 eur pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku. V predmetnej veci mal žalovaný úspech vo výške 59 % a žalobca vo výške 41 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu (59% - 41%) žalovanému vznikol nárok na priznanie trov konania vo výške 18 % z jeho celkových trov konania. Nakoľko však žalovanému v priebehu konania žiadne trovy nevznikli a ani si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil, súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c/ súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d/súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205 a/

f/ rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.